

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain 24 ja 25 luvun muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kirkkolakiin ehdotetaan tehtäviksi julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta johtuvat muutokset. Julkisista hankinnoista annettua lakia sovellettaisiin kirkkolisten viranomaisten hankintoihin kirkkolakiin otettavan viittaussäännöksen nojalla.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan kuin ehdotettu laki julkisista hankinnoista.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) 2 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettuja hankintayksiköitä ovat myös evankelis-luterilainen kirkko ja sen seurakunnat. Lakia sovelletaan siten myös kirkkolisten viranomaisten hankintoihin. Lain soveltamisesta kirkollishallinnossa ei ole erikseen säädetty perustuslain 76 §:ssä tarkoitettussa kirkkolain säätämismääräyksessä. Ratkaisu poikkeaa hallinto-oikeudellisten yleislakien osalta yleensä noudatetusta käytännöstä. Esimerkiksi kirkollisten viranomaisten hallintomenettelyä, toiminnan julkisuutta ja kieltä koskevan sääntelyn on katsottu kuuluvan kirkkolain alaan. Näitä asioita koskevat yleislait on tämän vuoksi saatettu koskemaan evankelis-luterilaista kirkkoa kirkkolakiin (1054/1993) otetuilla viittaussäännöksillä.

Julkisista hankintoja koskeva lainsäädäntö on ehdotettu uudistettavaksi huhtikuussa 2006 annetulla hallituksen esityksellä laeiksi julkisista hankinnoista sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (50/2006 vp). Esityksellä on tarkoitus panna täytäntöön 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetut

julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavaraj- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2004/18/EY) sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2004/17/EY).

Tässä esityksessä ehdotetaan tehtäviksi kirkkolakiin hankintalainsäädännön uudistuksesta johtuvat muutokset. Ehdotettu uusi laki julkisista hankinnoista, jäljempänä *hankintalaki*, saatettaisiin koskemaan evankelis-luterilaista kirkkoa kirkkolain säätämismääräyksessä kirkkolakiin otettavalla viittaussäännöksellä. Tämä on otettu huomioon myös ehdotetussa hankintalaissa, jonka 6 §:n 2 momentin mukaan lain soveltamisesta evankelis-luterilaisen kirkon toimintaan säädetään kirkkolaissa. On perusteltua, että hankintalaki koskee sellaisenaan myös evankelis-luterilaista kirkkoa ja sen seurakuntia. Kirkko ja seurakunnat kuuluvat julkishallintoon ja käyttävät julkista valtaa. Lisäksi seurakunnilla on verotusoikeus. Kirkkolain säätämismääräys ja hallinto-oikeudellisten yleislakien noudatettu vakiintunut käytäntö huo-

mioon ottaen on kuitenkin asianmukaista, että hankintalain soveltamisesta kirkollisissa viranomaisissa säädetään kirkkolaissa.

Hankintalain soveltamista koskeva viittaussäännös ehdotetaan lisättäväksi kirkkolain 25 lukuun uudeksi 5 a §:ksi. Hankintalain sovellettaisiin sellaisenaan kaikkiin evankelis-luterilaisen kirkon viranomaisten hankintayksiköihin. Koko kirkon tasolla näitä ovat kirkkohallitus ja Kirkon keskusrahasto, hiippakuntatasolla tuomiokapituli sekä seurakuntatasolla kirkkovaltuusto, seurakuntaneuvosto, johtokunta, kappelineuvosto ja piirineuvosto. Seurakuntayhtymissä hankintayksiköjä ovat yhteinen kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkoneuvosto ja johtokunta. Samassa asemassa ovat myös hankinnoista päättävät yksittäiset viranhaltijat.

Lisäksi kirkkolain 24 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 a §, jonka mukaan oikeusturvakeinoista kirkollisen viranomaisen hankintalain soveltamisalaan kuuluvassa hankinta-asiassa tekemään päätökseen on voimassa, mitä niistä säädetään hankintalaissa. Oikeusturvakeinoista säädetään ehdotetun hankintalain 11 luvussa. Asia saatetaan vireille markkinaoikeudessa hakemuksella, joka on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä.

Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 momentin mukaan hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Säännökseen ehdotetaan vähäistä sanonnallista muutosta, minkä lisäksi säännösviittaus tarkistettaisiin kosemaan ehdotettua uutta hankintalakia. Säännös vastaa sisällöltään ehdotetun hankintalain 82 §:ää.

Kirkollisvalitus on kuitenkin mahdollinen sellaisella perusteella, jota ei voida tutkia markkinaoikeudessa. Säännös ei myöskään poista mahdollisuutta kirkkolain 24 luvun 3 §:n mukaiseen oikaisuvaatimukseen. Muutoksenhaku kirkollisen viranomaisen tekemään hankintapäätökseen voi siten olla vireillä samanaikaisesti sekä oikaisuvaatimuksena kirkollisessa viranomaisessa että hakemuksena markkinaoikeudessa. Markkinaoi-

keudelle tehtävän hakemuksen vireillepanon edellytyksiä ei ole sidottu siihen, että hankintapäätöksestä tehdään kirkkolain mukainen oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen tekeminen ei sellaisenaan siirrä määräaika, jossa hakemus markkinaoikeudelle on tehtävä.

2 Esityksen vaikutukset

Julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan evankelis-luterilaisessa kirkossa sellaisenaan jo nykyisinkin, joten esityksestä ei sinänsä aiheudu taloudellisia tai muita vaikutuksia, vaan vaikutukset liittyvät julkisista hankinnoista annetun lain muutoksiin. Näitä vaikutuksia on selvitetty hallituksen esityksessä (50/2006 vp) laeiksi julkisista hankinnoista sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista.

3 Asian valmistelu

Esitys perustuu kirkolliskokouksen ehdotukseen, joka on viimeistelty hallituksen esityksen muotoon opetusministeriössä. Kirkolliskokoukselle ehdotuksen valmisteli kirkkohallitus. Ehdotuksen yhteensovittamiseksi hankintalain kanssa kirkkohallitus oli valmistelun aikana yhteydessä kauppa- ja teollisuusministeriöön, oikeusministeriöön ja opetusministeriöön. Kirkolliskokouksessa asian valmisteli lakivaliokunta.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy hallituksen esitykseen (50/2006 vp) laeiksi julkisista hankinnoista sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan samaan aikaan kuin mainitussa esityksessä ehdotettu laki julkisista hankinnoista.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****kirkkolain 24 ja 25 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 14 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1274/2003, sekä
lisätään 24 lukuun uusi 8 a § ja 25 lukuun uusi 5 a § seuraavasti:

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

8 a §

Oikeusturvakeinot hankinta-asiassa

Oikeusturvakeinoista kirkollisen viranomaisen julkisista hankinnoista annetun lain (/) soveltamisalaan kuuluvassa hankinta-asiassa tekemään päätökseen on voimassa, mitä niistä säädetään julkisista hankinnoista annetussa laissa.

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

omaisen, tuomiokapitulिन tai kirkkohallituksen hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen, jos päätös kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

5 a §

Hankinta-asian käsittely

Käsiteltäessä hankinta-asiaa kirkollisissa viranomaisissa on noudatettava, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetään.

 Seurakunnan tai seurakuntayhtymän viran-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

Helsingissä 8 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Kulttuuriministeri *Tanja Saarela*

Laki**kirkkolain 24 ja 25 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 14 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1274/2003, sekä
lisätään 24 lukuun uusi 8 a § ja 25 lukuun uusi 5 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

8 a §

Oikeusturvakeinot hankinta-asiassa

Oikeusturvakeinoista kirkollisen viranomaisen julkisista hankinnoista annetun lain (/) soveltamisalaan kuuluvassa hankinta-asiassa tekemään päätökseen on voimassa, mitä niistä säädetään julkisista hankinnoista annetussa laissa.

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen, tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen, tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen, jos päätös kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

5 a §

Hankinta-asian käsittely

Käsiteltäessä hankinta-asiaa kirkollisissa viranomaisissa on noudatettava, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*